

نقش تخیل و تصور سازنده در شکل گیری طراحی و معماری خلاق

سید محمود معینی^۱، فریبا نوشادی^۲

۱- سید محمود معینی، استادیار و عضو هیئت علمی تمام وقت، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر، ملایر، ایران
(mmoeini.arch@yahoo.com)

۲- فریبا نوشادی، کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، همدان، ایران
(fnoshady71@yahoo.com)

چکیده

در این مقاله با نظر به خلاقیت در آثار معماری می توان خلاقیت فکری و تولید فضای معماری خلاق در قالب طراحی موزه هنری رامورد بررسی قرار داد، به این منظور طراح ملزم به شناخت نقش تخیل و تصور سازنده در جهت طراحی معماری خلاق می باشد. ضرورت انجام این مقاله دستیابی به روندی مناسب در طرح های معماری است. فرآیند شکل گیری آثار معماری خلاق حاصل تصور و تخیل خلاقانه و سازنده در محیط است. در این راستا پس از معرفی عوامل ذهنی که منجر به چنین خیالات و تصوراتی می شوند، با توجه به نقش مفاهیم تصورات و تخیلات در هنر و معماری خلاقانه، عوامل تاثیرگذار و تکنیکی به هدف رسیدن به طرح خلاق معرفی می گردند، بدین ترتیب معماری دست یافته به عنوان ظرف فعالیت های انسانی می تواند در رشد و باورسازی مفهوم خلاقیت در ذهن انسان موثر باشد و زمینه شکوفایی این مفهوم در ذهن انسان را فراهم نماید، نتیجه در فرآیند طراحی، ایده ها و کانسپت ها برای دستیابی به طرحی خلاق بیان می گردند که بر اساس شاخص های ارائه گشته می باشد.

واژگان کلیدی: تخیل، تصور، معماری خلاق، موزه هنر

۱- مقدمه

با توجه به اثر بخشی تخیل و تصور در دستیابی به یک طرح خلاق به توصیف مفاهیم پایه ای در بحث خلاقیت نیاز است که از آن جمله تصور و تخیل هستند. تصور با واقعیت مرتبط است. تخیل به عرصه غیر واقعیت تعلق دارد. فرد قادر به خلق آثاری خلاقانه خواهد بود که واجد بداعت و تازگی منظره ای که پیش از آن هرگز آزموده نشده ان هستند. تخیل قدرت انسان در تولید فرم، تصویر یا ایده است. فرآیند تخیل هدفمند نیست واز آغاز فایده ای عملی از تخیل انتظار نمی رود. تخیلی که همواره در بند نیازها و الطامات عملی باشد به خلاقیت نمی انجامد.

خلاقیت فرایندی است که بواسطه آن قوه ی تصور در جهان شکل می گیرد. خلاقیت بعنوان نوعی فرایند، به واقع یکی از ویژگی های عالم گیر و فرجامین است که شکل دهنده انجام و نهایت چیزها و واقعیت هاست. خلاقیت به معنی فاصله گرفتن از محفوظات ذهنی و ایجاد جهانی جدید از فرم ها و معانی است که تنها در یک اثر هنری منحصر بفرد تبلور می یابد.